



۱ چرا انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند کشور آلمان را که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، تقویت کنند؟

۱ فراهم کردن امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان

۲ بازگرداندن توان نظامی آلمان

۳ مانع‌شدن از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم

۴ برطرف کردن تمام مشکلات اقتصادی آلمان

۲ کدام گزینه در ارتباط با آیت الله مدرس نادرست است؟

۱ وی هم در دوران نخست وزیری و هم در دوران سلطنت رضاخان، از مخالفان سرسخت و جدی او به شمار می‌رفت.

۲ مدرس از تهران به خوف تبعید شد و سال‌های طولانی در آنجا زندانی بود.

۳ وجود مدرس در تهران از خطرات جدی برای رضاخان به‌شمار می‌رفت اما او نمی‌توانست ایشان را به راحتی از بین ببرد.

۴ وی از خوف به کاشان برده شد و پس از مدت طولانی زندانی بودن در کاشان، او را در همان شهر مسموم کرده و به شهادت رساندند.

۳ چرا احمدشاه که تصمیم گرفته بود پس از یک مدت طولانی از اروپا به کشور بازگردد، از تصمیم خود منصرف شد؟

۱ نمایندگان مجلس مخالف بازگشت شاه بودند و تصمیم داشتند که این بازگشت بعد از ایجاد امنیت در کشور صورت بگیرد.

۲ روس‌ها به دنبال ایجاد نظام جمهوری در ایران بودند و به همین دلیل از بازگشت احمد شاه ممانعت کردند.

۳ انگلستان صلاح شاه را در این می‌دانست که مدتی از رفتن به ایران چشم‌پوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم را فراهم آورد.

۴ احمدشاه به علت ناامیدی از همراهی مردم و مجلس، شخصاً از بازگشت به کشور و در دست گرفتن حکومت منصرف شد.

۴ چرا رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند؟ زیرا

۱ سبب می‌شد تا ایران به خط ترازینیتی تجارت بین‌المللی بین آسیا و اروپا متصل شود.

۲ دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس را آسان می‌نمود.

۳ مسیر شمال به جنوب می‌توانست دسترسی زمینی به کشور هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند.

۴ پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که راه‌آهن سراسری به این صورت ساخته شود.

۵ کدام یک از حوادث زیر زمینه‌ی مبارزه با سنت‌های اسلامی توسط رضاخان را فراهم ساخت؟

- ۱ کشف حجاب و قیام مسجد گوهرشاد مشهد
- ۲ سرکوب شیخ خزعل و ایجاد امنیت در کشور
- ۳ مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک
- ۴ پیشنهاد نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی

۶ دلیل عدم تمایل احمدشاه قاجار برای بازگشت از اروپا چه بود؟

- ۱ تبدیل شدن سرنوشت نهضت مشروطه به سلطنت مطلقه
- ۲ برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی در ایران
- ۳ مبالغات انگلیسی‌ها در آشفتگی اوضاع ایران
- ۴ مخالفت علمای دینی با ورود او به کشور

۷ نخستین اقدام مهم رضاخان، بعد از رسیدن به نخست‌وزیری چه بود؟

- ۱ پیشنهاد برای برقراری نظام جمهوری به جای نظام سلطنت
- ۲ در پیش گرفتن سیاست‌های مذهبی برای همراهی روحانیون با وی
- ۳ سرکوب روحانیون مبارزی چون مدرس در جهت رسیدن به سلطنت
- ۴ تبلیغ در جهت بی‌علاقگی شاه قاجار به امور مملکت و بیزاری مردم نسبت به او

۸ کدام گزینه درباره‌ی حوادث دوران نخست‌وزیری رضاخان درست است؟

- ۱ در دوران نخست‌وزیری رضاخان سیدضیاءالدین طباطبایی استعفا کرد و به اروپا رفت.
- ۲ محبوبیت رضاخان پس از سرکوبی شورش شیخ خزعل و شورش‌های دیگر افزایش یافت.
- ۳ رضاخان در دوران نخست‌وزیری خود اقدام به احداث راه‌آهن سراسری کرد.
- ۴ رضاخان در دوران نخست‌وزیری خود دستور داد روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند.

۹ رضاخان در دوره نخست‌وزیری، برای زمینه‌سازی انتقال قدرت برای خود دست به چه اقدامی زد؟

- ۱ ارتش منظمی در کشور تشکیل داد.
- ۲ شیخ خزعل را در جنوب سرکوب کرد.
- ۳ خواستار نظام جمهوری در کشور شد.
- ۴ احمدشاه رابه سفر اروپا تشویق کرد.

۱۰ کدام گزینه زیر در مورد کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ درست نیست؟

- ۱ آبرون سایید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
- ۲ آبرون سایید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا به تهران آمد تا احمدشاه را برای این حرکت نظامی توجیه کند.
- ۳ قوای قزاق در بامداد سوم اسفند وارد تهران شدند و بدون مقاومت جدی نقاط حساس پایتخت را اشغال کردند.
- ۴ در پی این حادثه احمدشاه تحت فشار انگلیسی‌ها رضاخان را به ناچار به نخست‌وزیری منصوب کرد.

۱۱ گزینه نادرست را مشخص کنید:

- ۱) اقامت طولانی مدت احمدشاه باعث موفقیت بیش‌تر تبلیغات طرفداران رضاخان مبنی بر بی‌علاقگی شاه به امور کشور می‌شد.
- ۲) پس از سرکوب شیخ خزعل و بعضی شورش‌های پراکنده با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت وی افزایش یافت.
- ۳) در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان بدبینی مردم نسبت به احمدشاه و گرایش به رضاخان بیش‌تر شد.
- ۴) دلیل اصلی نیامدن احمدشاه به ایران تبلیغات انگلیسی مبنی بر قدرت یافت رضاخان در ایران بود.

۱۲ موضوع ماده‌واحدی که در سال ۱۳۰۴ ش، به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد، چه بود؟

- ۱) موروثی شدن سلطنت در خانواده‌ی رضاخان
- ۲) خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان
- ۳) انتخاب رضاخان به نخست‌وزیری
- ۴) انقراض سلسله‌ی قاجاریه و انتخاب رضاخان به پادشاهی ایران

۱۳ کدام گزینه، از اقدامات رضا شاه پهلوی در مبارزه با روحانیت و سنت‌های اسلامی نبود؟

- ۱) تعطیلی دفترخانه‌های شرعی
- ۲) تعطیلی حوزه‌های علمیه در سراسر کشور
- ۳) قدغن کردن عزاداری سیدالشهدا
- ۴) ممنوعیت دخالت در مسائل اجتماعی

۱۴ کدام گزینه، از نتایج قرارداد ۱۹۱۹ که در دوره‌ی نخست‌وزیری وثوق‌الدوله با انگلستان منعقد شد، می‌باشد؟

- ۱) انگلستان با کمک سیدضیاءالدین طباطبایی، از وابستگان خود، رضاخان را به نخست‌وزیری رساند.
- ۲) انگلیسی‌ها هم‌صدا با رضاخان خواستار برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی شدند.
- ۳) انگلستان برای رسیدن به اهدافش درصدد تغییر حکومت در ایران برآمد.
- ۴) انگلیسی‌ها با آماده شدن اذهان مردم به سود رضاخان، وی را به سلطنت نشاندد.

۱۵ کدام گزینه، از نتایج قرارداد ۱۹۱۹ میلادی که در دوره‌ی نخست‌وزیری وثوق‌الدوله با انگلستان منعقد شد، به حساب می‌آید؟

- ۱) انگلستان با کمک سیدضیاءالدین طباطبایی، از وابستگان خود، رضاخان را به نخست‌وزیری رساند.
- ۲) انگلیسی‌ها با آماده شدن اذهان مردم به سود رضاخان، وی را به تخت سلطنت نشاندد.
- ۳) انگلستان برای رسیدن به اهدافش درصدد تغییر حکومت در ایران برآمد.
- ۴) انگلیسی‌ها هم‌صدا با رضاخان خواستار برقراری نظام جمهوری شدند.

۱۶ کدام شخصیت سیاسی - مذهبی استفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب‌گرایان سکولار در اداره‌ی کشور می‌دانست؟

- ۱) آیت‌الله مدرس
- ۲) آیت‌الله سعیدی
- ۳) آیت‌الله طباطبایی
- ۴) آیت‌الله نوری

در اوایل قرن بیستم چرا انگلستان ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده در ایران و نقاط دیگر جهان استفاده کند؟
«زیرا»

۱۷

- ۱) نفرت مردم سایر کشورها از نظامیان انگلیسی به حدی بود که هیچ‌گونه همراهی با آن‌ها نمی‌کردند.
- ۲) نظامیان انگلیسی در مقابله با قیام‌های مستقل مردمی و انقلابیون سایر کشورها ناتوان بودند.
- ۳) هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در نقاط مختلف جهان متحمل می‌شد، بسیار بالا بود.
- ۴) انگلستان از سیاست استعمار نو پیروی می‌کرد و در این نوع از استعمار، ارتش نظامی دشمن دیده نمی‌شود.

چرا انگلیسی‌ها همزمان با آغاز سلطنت رضاشاه، تصمیم گرفتند سرمایه‌های آلمانی را به ایران وارد کنند؟
«زیرا»

۱۸

- ۱) از علاقه رضاشاه و گرایش او به هیتلر مطلع بودند.
- ۲) جبهه متفقین را در جنگ جهانی دوم تقویت کنند.
- ۳) مانع از افتادن کشور آلمان به دام کمونیسم شوند.
- ۴) از مشکلات سیاسی آلمان پس از جنگ جهانی بکاهند.

کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ یادریست است؟

۱۹

- ۱) آبرون سایید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
- ۲) در پی این کودتا، احمدشاه تحت فشار انگلیسی‌ها به ناچار رضاخان را به نخست‌وزیری منصوب کرد.
- ۳) قوای قزاق با آماده شدن شرایط، بی‌آنکه با مقاومت جدی روبه‌رو شوند، نقاط حساس پایتخت را تسخیر کردند.
- ۴) آبرون سایید به شاه چنین القا می‌کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور ضروری است.

در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نتیجه تقویت ارتش در دوران رضاشاه به درستی بیان شده است؟

۲۰

- ۱) این اقدام باعث افزایش بیش از پیش مالیات‌های بخش نظامی و تضعیف توان اقتصادی حکومت می‌شد.
- ۲) فضای رعب و وحشت بیشتری ایجاد می‌کرد و زمینه را برای اجرای تصمیمات دستگاه حاکم فراهم می‌کرد.
- ۳) این روند که با اجباری کردن خدمت سربازی ادامه یافت، مخالفت گسترده توده مردم را به همراه داشت.
- ۴) تقویت ارتش زیرساخت لازم را برای تأمین منافع استعمارگران در حوزه‌های اقتصاد و فرهنگ فراهم می‌کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انگلیسی‌ها، تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند (نه اینکه کامل مشکلات اقتصادی رو برطرف کنند) و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شهید آیت‌الله مدرس، پس از سال‌ها زندانی بودن در خواف، از خواف به کاشمر برده شد و پس از مدت کوتاهی، وی را در همان‌جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

احمد شاه پس از مدتی، تصمیم به بازگشت به ایران و حفظ سلطنت گرفت. انگلیسی‌ها وقتی که از تصمیم شاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، نزد او رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته‌ی ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم‌پوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند. مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود. در صورتی که احداث مسیر شمال جنوب، دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس (برای حمل به اروپا) را آسان می‌نمود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رضاشاه که تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه‌ی کشور تقلید از غرب و اشاعه‌ی فرهنگ غربی است، پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انگلیسی‌ها وقتی از تصمیم احمدشاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، نزد او رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته‌ی ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم‌پوشی کند تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

درس ۷ صفحه ۹۲ - سال دوازدهم

رضاخان برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی در کشور نظام جمهوری برقرار شود. اما کسانی نظیر آیت‌الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشتند، این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می‌دانستند و با آن به مخالفت پرداختند و مردم را به حرکت بر ضد این پیشنهاد تشویق کردند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از سرکوبی شورش شیخ خزعل و بعضی شورش‌های پراکنده‌ی دیگر و با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت. در همین حال در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان بدبینی مردم نسبت به احمدشاه و گرایش به رضاخان نیز بیش‌تر شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خواستار نظام جمهوری در کشور شد. (درس ۷ ص ۹۲) (۰/۲۵)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آایرون سایید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سیدضیاءالدین درباره او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند. آایرون سایید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمدشاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است. با آماده شدن شرایط، قوای قزاق در بامداد روز سوم اسفند ۱۲۹۹ وارد تهران شدند و بی‌آن‌که با مقاومت جدی روبه‌رو شوند، نقاط حساس پایتخت را تسخیر کردند. در پی این حادثه، شاه تحت فشار انگلیسی‌ها به ناچار سیدضیاءالدین طباطبایی را به نخست‌وزیری منصوب کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر چه توقف شاه در اروپا بیش‌تر طول می‌کشید، تبلیغات طرفداران رضاخان مبنی بر این‌که شاه علاقه‌ای به سرنوشت ایران ندارد، بیش‌تر می‌شد. با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت؛ در همین حال، در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان، بدبینی مردم نسبت به احمدشاه و گرایش به رضاخان نیز بیش‌تر شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از آن‌که عمال انگلیس، اذهان عموم مردم را به سود رضاخان آماده کردند، سرانجام در سال ۱۳۰۴ ش، ماده‌واحده‌ای به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد که در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. در این ماده‌واحده، پیش‌بینی شده بود که پس از خلع قاجاریه، مجلس مؤسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد و تکلیف قطعی سلطنت را تعیین خواهد کرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت. او در این راه حتی مأموران مخصوص در کوچه و خیابان شهر گماشت که وظیفه داشتند به زور چادر را از سر زنان بکشند. رضا شاه برای تضعیف روحانیت، دستور داد که روحانیون نیز لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند. به دستور وی، دفترخانه‌های شرعی تعطیل شدند و دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد. عزاداری سیدالشهدا قدغن شد و از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که به دلیل آگاهی مردم، نمی‌توان ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کرد. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت برسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ میلادی این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از اجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌توانند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کنند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت برسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند؛ بنابراین انگلستان برای دستیابی به اهداف خود، درصدد تغییر حکومت ایران برآمد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، سوءاستفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب‌گرایان سکولار در اداره کشور می‌دانست و آنچه پس از مشروطه تا سلطنت پهلوی رخ داد، دقت و واقع‌بینی این دیدگاه را نشان داد.

۱۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بود و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند.

۱۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. همزمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی این کشور بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند.

۱۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در پی کودتای سیاه، احمدشاه قاجار تحت فشار انگلیسی‌ها، به ناچار سیدضیاءالدین طباطبایی را به نخست‌وزیر منصوب کرد.

۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر چه ارتش قوی‌تر شد، قدرت رضاشاه برای سرکوب قیام‌ها و مخالفان حکومت هم افزایش یافت، در نتیجه فضای رعب و وحشت بیشتری ایجاد شد و زمینه برای اجرای تصمیمات دستگاه حاکم فراهم گشت.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴

